

טשענאָסטיאָווער צייטונג

לייטענדיקער רעדאַקטאָר: פּאָליקאָוויטש

פּרעמיענע יודישע פּרעסע

ווען די רעדאַקטאָרן פֿון טשענאָסטיאָווער צייטונג זענען געווען: צענזשעווע, אַלעקסאַנדער סט.

Piątek 6 maja 1938

לייט-צינדען 6.55

פרייטאָג ס' קדושים ה' אייר תרצ"ח

יוד! יוד! שוב הגלידה' אקציע יוד!

די פּערזאָנלעכע פֿון דער טשענאָסטיאָווער קאָאָפּעראַטיווער באַנק
יורה'ליכע אַלגעמיינע פּערזאָנלעכע
קומט פֿאַר זונטאָג, ד. 15 מאי ד. י. 3 א זייגער נאַכמיטאַג אין לאָקאַל פֿון הויזווירטען-פּעראַיין, אַלע 6

MILA BORNSTEINÓWNA ZYGMUNT KWINTA
ZARĘCZENI
Częstochowa w maju 1938, Sosnowiec
צו דער פּערזאָנלעכע פֿון אונזער ליבער זון און ברודער זיגמונט קווינטאַ מיט פֿרױ מילאַ פֿאַרנשטיין ווינשען מיר זי אַ גליקליכע און צופֿרידענע צוקונפט.

Odlewnia żelaza w Łodzi czynna, kompletnie urządzona
Oferty przesyłać do biura Fuchsa, Łódź, Piotrkowska 87 sub. ODLEWNIĄ.

Zarząd Tow. Żydowskich Szkół Średnich i Powszechnych w Częstochowie
zawadania, że wpisy do szkoły powszechnej, gimnazjum i I kl. licealnej przyjmować będzie codziennie od 8 do 12 kancelaria w nowym gmachu szkolnym przy ul. Jasnogórskiej № 8-10.

SZKOŁA TAŃCÓW baletm. Kosteckiego w lokalu własnym
ul. Waszyngtona № 6.

מרדכי יהודה בוריקובסקי מרים רעכיל מורנגשטערן
מאָרשם
צווישן זיך

FABRYCZNA, i PRALNIA CHEMICZNA „KRYSZTAŁ” ul. Berka Joselewicza 2 i Warszawska 37.

Z intencji zaręczyn p. FRANI JAKUBOWICZ z p. NATKIEM WEISSMANEM zyczy szczęśliwej przyszłości KAROLA FRENKLÓWNA

מאָסט בעקאַנט, אַז איצט ווערט געוואָסען מיט אַ הערליכען שפּיגעל-בלאַנק, וואָס אַיז נאָך ביי אַיזען אין טשענאָסטיאָווער נישט געווען. כדי צו אַיבערצייגען וועגען דעם די קענישאַפּט האָבען מיר פּערבליגערט די פּריווען: אַ קאַלנער מיט אַ הערליכען גלאַנץ 10 גר. אַ העמד — — — 40

צו דער פּערזאָנלעכע פֿון אונזער ליבער טאָכטער און שוועסטער דאַראַ שטאַרקמאַן מיט הױ מאַניעק בערקאַוויטש ווינשען מיר זי אַ גליקליכע און צופֿרידענע צוקונפט און זאָלען מיר וועגען ביי אַיך פּיעל נחם.

Proszek od BÓLU GŁOWY dla dorosłych ze zł. FABRYKI KOWALSKINA
PRZY PRZEZIĘBIENIU GRYPY i KATARZE

זונטאָג, דעם 8 מאי ד. י. 3 א זייגער נאַכמיטאַג אין ערשטען טערמין און 4 א זייגער בײַ יעדער נאַהל אָנזענענדיק קומט פֿאַר אין לאָקאַל פֿון סוחרים און פֿאַבריקאַנטען-פּעראַיין

חיה קאהן פּאַו כּבריית האירושין וועלען בײַ ניסן תרצ"ח
אונזער ברודער און שוואַגער יעקב מיט פֿרױ חיה קאהן ווינשען מיר פּיעל גליק, אונזערע עלטערן-פּיעל נחם און פּרייד משה אהרן מאָרעק און פּרוי אונזער חבֿר יעקב מאָרעק צו זיין פּערזאָנלעכע מיט פֿרױ חיה קאהן ווינשען מיר אַ הערליכען צוקונפט.

Advertisement for Lux Soap: אַוקבה זחב אין כּמוהו MADE IN PALESTINE KAVAS LUXUS

Advertisement for N. KURLAND i S-ka: דער הירט אין דעטייל-לאָגער פֿון עמאלירט געשיר N. KURLAND i S-ka NOWY RYNEK № 2

פּאַנשאָג, ד. 9 מאי 7 אָגענד אין 1-טען טערמין און 8 אָגענד אין 2-טען טערמין, קומט פֿאַר אין אַייגענעם לאָקאַל, פּילזוסקי 11 די יעהרליכע אַלגעמיינע פּערזאָנלעכע פֿון די מיטגלידער פֿון בוכהאַלפטערען-פּעראַיין

אונזער חשוֹב'ען וויצע-פּרעזעס ה' יונתן איוזראַעלִאָוויטש און דעם פּערזאָנלעכע מיטגליד מרדכי איוזראַעלִאָוויטש צו לייעבן פֿריהצייטיגען טויט פֿון זייער ברודער יצחקה משה ז"ל אין פּאַריז דריקען מיר אויס אונזער טיעפּסטען מיטגעפיהל. המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים. די פּערזאָנלעכע פֿון חומבי עניים."

מנשה מאיראוויץ (א"י)

א „פילו“ער רופט

ה' מנשה מאיראוויטש איז איינער פון די ביליג, די גאר ערשטע בוי-ער פון דעם נייעם ישוב. גרינדער פון ראשון-לציון און גדה. די פאל-גענדע שולות זענען געשריבן גע-ווארען אפאר וואָכען פאר דער גרינדונג פון דעם נייעם ישוב, חניתא, אין גלילה-העלין.

אין דער, או דער קרן-קימת ווען-דעט זיך צו אינוערע ברידער אין גלות מיט אַנאויפֿרוף און א בקשה זיי זאלען איהם העלפען אויסלייזען און ערווערבען דעם גלילה.

פארען איך זיך: צי דען איך אויך איצט נויטיג צו רופען, צו בעטען? איז נישט געקומען די צייט צו פא-דערען?

מיגע פֿעלקער. אַס פון דאָנען, פון דער דאָזיגער קאַלטער בעצהונג צו די עבענס אינטערעסען פון אונזער פּאַלק, אַס פון דאָנען שטאַמט די אומ-פּעריצליכע, אומפּערענפֿליכע פּערינאַכ-לעסיגונג, דאס פּערינאַכלעסיגען מען-ליכקייטען, וואס אום צו פּערוויקליכען זיי איצט פּאַדערט זיך א גרויסער און שווערער קאַמף, א בלוטיגער קאַמף. איצט, נאך די אכזריות'דיגע פּע-פּאַלגונגען, אין דייטשלאנד און עסט-רייך, היינט אין רומעניע און מאָר-גען - ווער ווייס וואו גאָך? - איצט, פּערען איך, וואו זענען אונזערע גדולים, די דיפּלאָמאַטען, די געלעהרטע און די גרויסע שריפטשטעלער? פּאַרוואס הערט מען זיי נישט? פּאַרוואס שפּאַנען זיי זיך נישט איין אין דעם יאך פון דער איינציגער רעטונג-אַקציע פאַר זייערע מיליאָנען ברידער? בלויו נאָך איין און איינציג ווינקל איז אונז געבליבען, ארץ ישראל, און מיר סאַרען נישט שטעהן מיט פּערלעגעטע קענד און נישט זוכען ענפּיגיש צו שאַפּען נייע קאַל-ניאָציאָנס פּונקטען אין דעם קליינעם לאַנד, וואס איז געווען און וועט בליי-בען אונזערס.

טייל, אויסגעפיהרט דורך פרוי סאק (פאָרעפיאַן) און דיריגענט ראָזענוויין (פידעל). דער צולם ווילט זיך מיט א זמרל און שפעט אין דער נאכט צו-געהען זיך אַלע מיט אנגענעהמע איי-נ-דריקען.

שמחות זענען היינט ביי יודען א זעלענערהייט, אבער אז עס מאכט זיך שוין יאָ אַ שטיקלעך שמחה, זאל עס פאָרקומען אין אזא פרעכטיגען זאל, ווי עס איז דער גימנאַסטישער זאַל פון יודישען גימנאַזיום. דער מענש בע-קומט עפּים אַ הרחבת הדעת און אין משך פון דער שמחה פּערנעסט מען אין דעם דרויסען און אין דער נאַרישער העסליכער וועלט מיט איהרע מיאוס-קייטען.

אויף די צוויי שמחות אין יודישען גימנאַזיום זענען די אַנטיילנעמער בע-פּלינעלע געווארען מיט א נשמה יתי-רה'דיג געפיהל און עס איז נאָר צו ווינשען, אַז אַזעלכע שמחות זאלען וואס אַפּטער פּאַרקומען ביי אונז יו-דען.

אלגעמיינע פּערוואַלונג פון „אחינו“

איינע פון די פּאַפּולערסטע אינסטי-טוציעט ביי אונז אין שטאדט איז בלי-ספּק די געזעלשאַפּט „אחינו“, וועל-כע פיהרט א בעשיידענע אָבער זעהר וויכטיגע ארבייט לטובת איהרע מיט-גלידער.

זונטאג, 4 א זייער נאכמיטאג קומט פאַר אין לאַקאַל פון סוחרים און פּאַב-ריקאַנטען פּערוואַלן די יעהרליכע אל-געמיינע פּערוואַלונג מיט'ן געהעריגען טאַג-אַרדונג.

די אלגעמיינע פּערוואַלונגען פון „אחינו“ ווערען שטענדיג צאהלרייך בעזוכט און אויך די היינטיגע אלגע-מיינע פּערוואַלונג וועט דורך די צאהלרייכע מיטגלידער שטאַרק בע-זוכט ווערען.

גרויסער ערפּאַלג פון דער בילדער-אויסטעלונג פון נחן שפיגעל

זינט עטליכע וואָכען קומט פאַר אין לאַקאַל פון „אינטעליגענטען קלוב“, אלצע 35, די בילדער אויסשטעלונג פון קינסטלער נחן שפיגעל.

די אויסשטעלונג האט געהאט א קאַלאַסאַלען ערפּאַלג און טראָץ די שווערע צייטען זענען א סך בילדער פּאַרקויפט געווארען.

די אויסשטעלונג ווערט אבער שוין געשלאָסען זונטאג, דארפֿען זעריבער אלע ליבהאבער פון יודישע קונסט, וועלכע האבען נאך די אויסשטעלונג נישט בעזוכט דאס סהונען היינט פריי-טאָג, מאַרנען שבת און זונטאג.

די האַנדערקער-שולע בעקומט די רעכט פון א טעכניש גימנאַזיום

ווי מיר דערוויסען זיך וועט פון קיימערדען שוליהאר די האַנדערקער-שולע בעקומען די רעכט פון א טעכ-ניש גימנאַזיום און די שילער, וועלכע וועלען ענדיגען די שולע, וועלען בע-קומען די געהעריגע צייטיגען.

די איינשרייבונגען קומען שוין פאַר.

פון דער געזעלשאַפּט „אַרט“ אין טשענסטאָכאָוו

שבת, דעם 7 טען ד. ה. 8 זייער אָנזענד וועט אין לאַקאַל פון האַנדערקער-קער-פּערבאנד, אלצע 12, פּאַרקומען דאס פּייערליכע פּערינאָדען פון די צוויי צושניידעריי-קורסען פאַר שניידער און שניידערינס וואס איז אַנגעפיהרט דורכ'ן „אַרט“ אונטער דער לייטונג פון אינסטרוקטאָר ה' גאַלדשטיין.

נאכ'ן פּערינאָדען פון די עקזאַמענס וועט פּאַרקומען די פּערינאָדען פון די פּאַך-צייטיגען צו די אַנטיילנעמער אין די קורסען.

דער פּייערליכער שלום פון די קיר-סען וועט פּאַרקומען ביי דער בעטיי-ליגונג פון פּערוואַלונג פון „אַרט“, פון פּאַרשטעהער פון פּערינאָדען צו-כען אַן אייגענעלע אדענע געסט.

פּונ'ם יודאַטישען צענטער

מאַרגנען, שבת פּונקטליך פּיער א זייער נאכמ. קומט פאַר א מסבת עונג שבת מיט דער בעטייליגונג פון ד"ר הירשבערג, וועלכער וועט רעפּרעזירען וועגען פרק אבוא.

פּרידער יודען?

קיינ ארץ ישראל איז שוין אַנגעקומען די ענגלישע טיילונגס-קאָמיטע, וועלכע דאַרף פּעסטשטעלען די גרעניצען פון דער פּאַעקטירטער יודישער מלוכה און איהרע ענטוויקלונגס מעגליכקייטען.

מיר זענען אויס'ן שוועל פון ענטשיידונג. אין דער נאַהנטער צייט זאָל ענדגילטיג קלאָר ווערען אונזער פּאַליטישע לאַגע אין ארץ ישראל און די וועגען פון ווייטערדיגען ארץ-איפּבוי פון אונזער היימלאַנד.

אין דעם איצטיגען גורל-מאָמענט מוזען מיר שטענדיג אויף דער וואַך און קעמפּען פאַר דער אויסברייטערונג פון די גרעניצען פון דעם קינעטענען יודענשאַפּט און נישט דערלאָזען, אַז ס'זאלען בעצווּיפּעלט ווערען אונזערע רעכט אויפ'ן צפון פון ארץ-ישראל.

ס'מוז דעריבער געמאַכט ווערען די גרעסטע אַנשטרענונג פאַר'ן פּערשנעלערען אויסלייז פון גליל.

לענג-אויס דער ארץ-ישראל גרעניץ מוזען ענטשטעהן יודישע ישובים, וועלכע וועלען זיין די איינערנע וואַנד פון דעם ישוב.

חניתא די העלדישע שאַפּונג אין צפון-מערב פון גליל אויפ'ן באַדען פון קרן-קימת האַרט ביי דער גרעניץ פון לבנון איז געווארען דער וועג-ווייזער פאַר'ן יודישען פּאַלק.

ס'מוז אין א שטעלען טעמפּאַ אויסגעקויפט ווערען דער באַדען פון גליל אין אייביגען אייגענטום פּונ'ם יודישען פּאַלק. יעדער ערוואַרבענער דונאַם באַדען פון גליל פּערזיכערט אונזער צוקונפּט אין לאַנד.

שבת, דעם 7 מאי הויבט זיך אַן אין אונזער שטאדט די „הגלילה“ אקציע.

יודען, ברידער!
אין דער איצטיגער שווערער צייט פאַר'ן פּאַלק אין גלות רופען מיר אייך:
בעווייזט איינער אַפּפּערוויליגקייט פאַר אונזער צוקונפּט, שטרענגע אַן אלע אייערע כּוח-שפּענדעט און זאַמעלט פאַר'ן אויסלייז פון גליל.

וועד הַקְרָן הַקִּימָת לְיִשְׂרָאֵל
אין טשענסטאָכאָוו.

דעם 8-טען מאי-קאַנסטיטואַציע-פּערוואַלונג פון דער קרעדיט-געזעלשאַפּט

דעם 8 מאי קומט פאַר די פּערוואַל-לונג פון ניי-געוועהלעטע רעפּרעזענטאַט-טען פון דער אַרטיגער קרעדיט-געזעל-שאַפּט, וועלכע וועלען וועהלען א דירעקציע און אויפזיכט-ראַט.

ווי בעוואוסט, האט די נייע אַרטיג-ציע ראַדיקאַל געענדערט דעם פּוהות-צוזאַמענשטעל אין דער קרעדיט געזעל-שאַפּט, ווייל אויף 40 רעפּרעזענטאַנטען האבען די יודישע הויז-בעזיצער בעק-מען בלויו 10 מאַנדאַטען. ס'בלייבט דעריבער א ספּק, צו די יודען וועלען אריינטראָגען אַן אייגענע ליסטע.

כאַראַקטעריסטיש, אַז ביי צו דער לעצטער ענדערונג פון דער וואַהל-אַרטיגציע האבען די יודען געהאַט 70 פּראָצענט מאַנדאַטען.

אַ ברייף אין רעדאַקציע

ELEGANCKI PAN
dba o dobry krój ubrania

Pierwszorządny Paryski
Zakład Krawiecki
„TRÉS-CHIC“
M. ROZENBLUM
N. Marii Panny 33. Tel. 11-87

poleca na sezon wiosenno-letni swoją pierwszorzędną robotę oraz materiały krajowe i angielskie najnowszych desenii. Modele najnowszych domów paryskich i angielskich.

צוזאַמענפּאַהר פון דירעקטאָרען פון מיטעלשולען

אין דער אַנוועזענהייט פון בילדונגס-מיניסטער פּראָפ. שווענעטאַלסוואַסקי קומט פאַר אין קראַקא 4 סאַגיאַר צוזאַמענפּאַהר פון דירעקטאָרען פון מיטעל-שולען פון קראַקאָווער שול-קרייז. די שטאַדט טשענסטאָכאָוו איז אויפ'ן צוזאַמענפּאַהר פּערטרעטען דורך די דירעקטאָרען: פּלאַדאַוואַסקי, אַרטימאַק, זשענדאַוואַסקי, אידושקאַוואַסקי און אַסט-זשיצקאַ.

צוזאַמענפּאַהר פון דירעקטאָרען פון מיטעלשולען

אין דער אַנוועזענהייט פון בילדונגס-מיניסטער פּראָפ. שווענעטאַלסוואַסקי קומט פאַר אין קראַקא 4 סאַגיאַר צוזאַמענפּאַהר פון דירעקטאָרען פון מיטעל-שולען פון קראַקאָווער שול-קרייז. די שטאַדט טשענסטאָכאָוו איז אויפ'ן צוזאַמענפּאַהר פּערטרעטען דורך די דירעקטאָרען: פּלאַדאַוואַסקי, אַרטימאַק, זשענדאַוואַסקי, אידושקאַוואַסקי און אַסט-זשיצקאַ.

